

МАРИНІСТИКА В ХУДОЖНІЙ ЛІТЕРАТУРІ

9–10 вересня на базі Інституту філології та соціальних комунікацій Бердянського державного педагогічного університету проходила традиційна міжнародна конференція “Мариністика в художній літературі”. Організатори конференції Інститут літератури ім. Т.Г. Шевченка НАН України, Інститут філології та соціальних комунікацій Бердянського БДПУ, Науково-дослідний інститут слов’язознавства та компаративістики, Всеукраїнська спілка письменників-мариністів. На адресу оргкомітету було надіслано 277 заявок із 6 країн світу (Україна, Російська Федерація, Білорусь, Грузія, Польща, Мексика). Близько 60 доповідей виголошені учасниками на пленарних та секційних засіданнях. Із стендовими доповідями можна було ознайомитися в Інтернеті (логін: more 2010, пароль: 9–10–9).

Відкрила конференцію директор Інституту філології та соціальних комунікацій Бердянського державного педагогічного університету *В. Зарва*. Привітавши учасників конференції та побажавши їм цікавої і плідної праці, вона розповіла про роботу Інституту філології та соціальних комунікацій за 2010 рік, відзначила наукові досягнення своїх колег. З вітальним словом до гостей звернулися також *К. Баханов* – проректор з наукової роботи БДПУ та *І. Лиман* – проректор з міжнародної співпраці. Учасників зацікавили надзвичайно інформативні виступи *Л. Ноздріної* – директора Бердянського краєзнавчого музею, а також *В. Михайлова* і *С. Смолянникова* – керівників Всеукраїнської спілки письменників-мариністів.

9 вересня було проведено два пленарні засідання. На першому виступили з доповідями науковці *Н. Заверталюк* (Дніпропетровськ) “Море і степ як онтологічні парадигми українства в романістиці Олеся Гончара”, *І. Мегела* (Київ) “Корабель дурнів” як алегорія Ноевого ковчега”, *І. Штейнер* (Гомель, Білорусь) “Море и берега Крыма в сонетистике Адама Мицкевича и лирике Владимира Короткевича”. На другому засіданні учасники заслухали доповіді *Ю. Пелешенка* (Київ) “Топос моря в українській літературі пізнього Середньовіччя”, *Г. Токмань* (Переяслав-Хмельницький) “Мариністика Є. Плужника і В. Свідзінського: екзистенційний і діалогічний аспекти”, *О. Галича* (Луганськ) “Гончар і море: щоденникова рецепція”. *С. Кіраля* (Київ) “Морські “візії” Миколи Чернявського”.

Завершився перший день роботи конференції зустріччю з письменниками-мариністами Сергієм Смолянниковим, Віктором Михайловим, Олександром Терещенком, Антоном Санченком і Максимом Кідруком. Автори розповіли про причини зацікавлення мариністичною тематикою та працю над своїми книжками, про подальші творчі плани, пов’язані з морем.

10 вересня учасники виголошували доповіді на секційних засіданнях. Працювало десять секцій: “Море – давня література – фантастика”, “Вода – стихія – простір”, “Море – архетип – символ – концепт – топос – стиль”, “Море – світ художнього твору”, “Море – поезія”, “Море – подорож – романтика – герой”, “Море – острів – утопія – робінзонада”, “Море – місто – держава – культура – цивілізація”, “Море – мистецтво – медіа”, “Актуальні питання літературознавства”. Мариністична проблематика розглядалася дослідниками в історико-літературному, компаративістичному, філософському, культурологічному, естетичному аспектах. До аналізу залучалися як фольклорні джерела, так і художні твори української та зарубіжної літератури від давнини до сучасності. Дослідники зверталися до творів Б.-І. Антоніча, А. Ахматової, В. Барки, А. Белого, Б. Бойчука, І. Буніна, В. Винниченка, В. Висоцького, В. Вовк, М. Волошина, М. Вороного, В. Гжицького, М. Гоголя, Гомера, О. Гончара, О. Гріна, Д. Дефо, Н. Думбадзе, О. Забужко, Р. Іваничука, О. Кобилянської, М. Конопницької, М. Костомарова, І. Котляревського, М. Коцюбинського, А. Кримського, О. Купріна, В. Ликова, Ю. Лободовського, Г. Мелвілла, Р. Мерля, А. Міцкевича, В. Підмогильного, Є. Плужника, Т. Прохаська, О. Пушкіна, А. Рембо, Б. Рубчака, В. Свідзінського, Г. Сковороди, Г. Табідзе, З. Тулуб, Ф. Тютчева, Лесі Українки, І. Франка, А. Чехова, Ю. Шовкопляса, Я. Щоголева, С. Яворського, Ю. Яновського та ін. Як правило, доповіді супроводжувалися досить жвавими й цікавими дискусіями.

Завершилася конференція презентацією наукової, методичної та навчальної літератури, присвяченої актуальним проблемам сучасної філології, зокрема

монографічних досліджень співробітників Інституту філології та соціальних комунікацій БДПУ, Інституту літератури ім. Т.Г. Шевченка НАН України та інших учасників. У завершальному слові *О. Харлан*, завідувач кафедри української літератури та компаративістики, і *О. Новик*, викладач цієї ж кафедри, подякували всім учасникам за плідну роботу й запросили продовжити науковий діалог на наступній вересневій конференції. Доповіді науковців упродовж року будуть опубліковані в міжвузівському збірнику “Актуальні проблеми слов'янської філології: Лінгвістика і літературознавство”, який належить до переліку видань ВАК України.

Отримано 17 вересня 2010 р.

Світлана Луцій
м. Київ

ПЕРШИЙ ВСЕУКРАЇНСЬКИЙ КРУГЛИЙ СТІЛ “САКРАЛЬНІ ТЕКСТИ: КОМЕНТАРІ, ПЕРЕКЛАДИ, ІНТЕРПРЕТАЦІЇ”

6 листопада 2010 року в Національному університеті “Острозька академія” відбувся перший всеукраїнський круглий стіл “Сакральні тексти: коментарі, переклади, інтерпретації”. Захід було організовано спільними зусиллями Лабораторії перекладу сакральних текстів (Острог) та Молодіжної асоціації релігієзнавців (Київ). Участь у круглому столі взяли студенти й науковці з вищих навчальних закладів Києва, Донецька та інших міст України.

З вітальною промовою до учасників круглого столу звернувся проректор з навчально-виховної та наукової роботи Національного університету “Острозька академія” проф. *П. Кралюк*.

Дискусії розгорталися у двох секціях: “Сакральні тексти: теорія вивчення” і “Текст, витлумачення, переклад”. Учасниками круглого столу було виголошено чимало доповідей, які стосувалися особливостей перекладів юдейських, християнських та мусульманських текстів українською мовою, вивчення перекладацьких практик різних наукових та релігійних традицій, лексико-граматичних особливостей уже перекладеної літератури.

Науковці заявили такі доповіді: *Д. Цолін* (Острог) “Техніка перекладу сакральних текстів в добу пізньої античності: уроки для сучасного перекладознавства (на матеріалі Таргумів)”, *В. Назарук* (Острог) “Лінгво-культурологічна специфіка перекладу віроповчальних текстів: проблема існування системності в україномовних перекладах”, *В. Хромець* (Київ) “Функціональний аналіз релігійозних текстів”, *М. Якубович* (Острог) “Ат-Тафсір аль-Муйассар (“Спрошене тлумачення”) в контексті сучасної мусульманської екзегетики”, *Г. Целковський* (Київ) “Священість мови сакральних текстів”, *В. Іщенко* (Острог), “Юдео-християнський дискурс в контексті українському: деякі моменти рецепції”, *І. Каплан* (Донецьк), “Екзегетична традиція сирійського християнства: витоки методів тлумачення”, *А. Лисенко* (Київ), “Логічна структура сакральних текстів”, *І. Дмитрук* (Острог) “Значення санскриту в релігійно-філософській думці Індії”, *Л. Рабаданова* (Київ) “Проблема перекладу Біблії в київській духовно-академічній традиції (на прикладі праці О. Новицького “Про первинний переклад Святого Письма слов'янською мовою”, *Р. Халіков* (Донецьк) “Фіксація сакрального знання – відповідь на загрозу переривання традиції (на прикладі кодифікації Мішни)”, *Ж. Волохова* (Київ) “Образ Еноха в Біблії, книгах Еноха та книзі Мойсея (Дорогоцінна перлина). Порівняльний аналіз”, *Д. Гаджоса* (Київ) “Пісня про перлину” – алегоричне втілення ідей гностицизму: детальний аналіз”, *Т. Кацалуха* (Київ) “Історіографія українських перекладів Біблії”, *А. Кохан* (Київ) “Дао Де Цзін як сакральний текст у даосизмі”, *Ю. Мельничук* (Київ) “Аналіз ненаукових критик Біблії”, *В. Щепанський* (Острог) “Сучасна інтерпретація давньоскандинавських сакральних текстів у традиції неорелігії астару”.